

onderzoeksopzet Wmo-beleid

1 inleiding

1-1 aanleiding onderzoek

Sinds 1 januari 2007 is elke gemeente in Nederland verantwoordelijk voor de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) waarbij wordt ingezet op het 'meedoen' in de samenleving van burgers met een beperking. In 2010 heeft een wijziging in het Wmo-beleid plaatsgevonden. Deze wijziging leidt ertoe dat gemeenten nog meer dan voorheen moeten inzetten op het laten meedoen van mensen die in mindere mate zelfredzaam zijn. Vanaf 2013 zal met de overheveling van de extramurale begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo hier een uitbreiding van de vraag op plaatsvinden omdat de gemeenten dan ook verantwoordelijk worden voor de nieuwe aanvragers. Vanaf 2014 worden gemeenten verantwoordelijk voor alle cliënten die op dit moment extramurale begeleiding ontvangen in de AWBZ.

Reeds op dit moment behelst de uitvoering van de Wmo al een substantieel deel van het gemeentelijk budget. Voor Lansingerland staat voor 2012 circa € 9,6 miljoen geraamd voor de uitvoering van het programma maatschappelijke ondersteuning (het totaal aan programmakosten bedraagt € 147,6 miljoen).

In Lansingerland is de uitvoering van de Wmo in de afgelopen vier jaar regelmatig onderwerp van discussie geweest. Vragen werden gesteld over de toegankelijkheid van voorzieningen, de eigen bijdrage voor voorzieningen. Met name de vervoersvoorziening (beltaxi) is onderwerp van discussie geweest. Ook de wisselingen in de Wmo-raad in de afgelopen drie jaar hebben de aandacht van de raad gehad.

1-2 landelijk Wmo beleid

Het hoofddoel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wordt in de memorie van toelichting bij de wet geformuleerd als 'meedoen'. Dit doel valt uiteen in vier maatschappelijke doelen: *zelfredzaamheid bevorderen, participatie vergroten, actief burgerschap stimuleren en sociale samenhang verbeteren*. De wet moet ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al dan niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Gemeenten zijn volgens de wet verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning bij dit 'meedoen', bijvoorbeeld door het aanbieden van vrijwilligers- en mantelzorgondersteuning en door het voorzien in de hulp bij het huishouden.¹ Gemeenten kunnen binnen het wettelijk kader voor een groot deel zelf invullen hoe ze het Wmo-beleid vorm willen geven.

De Wmo is ingevoerd in 2007 en vervangt een aantal wetten:

- Wet voorziening gehandicapten (Wvg). De Wvg regelde voorzieningen voor mensen met een beperking of handicap.
- Welzijnswet. De Welzijnswet regelde welzijnswerk, zoals maatschappelijk werk, de peuterspeelplaats, jongerenwerk, buurthuizen en vrouwenopvang.
- Huishoudelijke hulp uit de AWBZ. Met de invoering van de Wmo is de gemeente verantwoordelijk voor huishoudelijke hulp.

¹ G. van Houten, M. Tuynman en R. Gilsing (2008) *De invoering van de Wmo: gemeentelijk beleid in 2007* (Den Haag: SCP).

- Wet collectieve preventie volksgezondheid (wcpv) voor wat betreft de bevordering van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) met uitzondering van de psychosociale hulpverlening bij rampen.

Daarnaast is een aantal specifieke subsidieregelingen naar de Wmo overgeheveld.

Uit het bovenstaande vloeit voort dat mensen met een beperking een belangrijke doelgroep van de Wmo vormen. Maar zij vormen niet de enige doelgroep. Onder de Wmo valt bijvoorbeeld ook preventief jeugdbeleid, verslavingsbeleid en maatschappelijke opvang, maar ook beleid gericht op de sociale samenhang en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten. Binnen de Wmo gaat het dus om het bevorderen van het 'meedoen aan de samenleving' (participeren) van alle burgers. De Wmo kent negen 'prestatievelden' waarop een gemeente beleid moet maken en uitvoeren. In principe valt de hele gemeentelijke bevolking onder het geheel van deze prestatievelden.

De negen prestatievelden van de Wmo:

1. het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;
3. *het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;*
4. het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;
5. *het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;*
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
7. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang;
8. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;
9. het bevorderen van verslavingsbeleid.

In de afgelopen jaren is de Wmo door het Ministerie van VWS, de VNG en cliëntenorganisaties doorontwikkeld. In dit zogenaamde 'kantelingsproces' staat de omslag van aanbodgericht denken naar vraaggericht denken centraal. Burgers worden steeds meer aangesproken op hun zelfredzaamheid; hun eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid. Dit geldt voor alle burgers. De groep 'mensen met een beperking'² heeft daarbij echter ondersteuning nodig. Deze groep krijgt daarom extra aandacht in het kader van de Wmo. In dit kader is een belangrijk aspect van de Wmo het *compensatiebeginsel*: de gemeente moet mensen met beperkingen op vier leefgebieden compenseren. De gemeente dient voorzieningen te treffen die deze mensen in staat stellen om: een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan. Het compensatiebeginsel is vastgelegd in artikel 4 van de Wmo. De wijze van toegang tot het aanvragen van deze voorzieningen en de wijze van het verkrijgen van deze

² Onder deze groep vallen mensen met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische of anderszins chronische psychische aandoening of beperking, of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap. Daarnaast worden hier ook personen onder begrepen bij wie sprake is van een psychosociaal probleem.

voorzieningen hoort volgens artikel 5 van de Wmo vastgelegd te zijn in een verordening van de gemeente.

Een ander belangrijk uitgangspunt van de Wmo is *cliëntparticipatie* en horizontale verantwoording. Artikel 11 van de wet stelt dat de gemeente inwoners moet betrekken bij de voorbereiding van het beleid en in de gelegenheid moet stellen om zelfstandig voorstellen voor het beleid te doen. Het beleid dient ook voorgelegd te worden aan een vertegenwoordiging van de belanghebbenden, alvorens de gemeenteraad het vaststelt. Daarnaast moet de gemeente zich bij de voorbereiding van het beleid vergewissen van de belangen en behoeften van 'ingezetenen die hun belangen en behoeften niet goed kenbaar kunnen maken'.

In gemeenten zijn hiervoor Wmo-(cliënten)raden opgesteld. Hierin worden de belangen van de burgers vertegenwoordigd. In de Wmo is hierover gezegd dat de gemeente voor vaststelling van haar beleid advies dient te vragen aan de 'gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van de kant van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning' (artikel 12 Wmo). Daarnaast moet het college bij de vaststelling van het beleid door de gemeenteraad een motivering bijsluiten hoe de belangen en behoeften zijn gewogen van de 'groep burgers die hun belangen en behoeften niet goed zelf kenbaar kunnen maken'.

1-3 Wmo in Lansingerland

In 2007 heeft de gemeente Lansingerland een visiedocument over de uitvoering Wmo opgesteld. Deze visie is vervolgens uitgewerkt in de 'beleidsnota deel 1' waarin onder meer de beleidskeuzes, de speerpunten uit het Wmo-beleid en de lokale uitwerking zijn beschreven. De grondgedachte is dat alle inwoners moeten kunnen meedoen in de samenleving, waarbij zover mogelijk wordt uitgegaan van eigen kracht van de burgers. Individuele voorzieningen voor kwetsbare burgers worden pas ingezet op het moment dat algemene en collectieve voorzieningen niet voldoende zijn.

In 2009 is in 'beleidsnota deel 2' het uitvoeringsprogramma voor de Wmo beschreven. Ook is in 2009 de 'Verordening Voorzieningen Wet Maatschappelijke Opvang gemeente Lansingerland 2009' vastgesteld. Deze verordening geeft aan welke groepen aanspraak kunnen maken op de Wmo en welke verstrekkingen vanuit de Wmo kunnen worden geleverd.

Mede gegeven de landelijke kanteling van de Wmo heeft het college in 2011 een nieuw beleidsplan voor de periode 2011 – 2014 opgesteld. In dit beleidsplan worden de eerdere uitgangspunten (meedoen in de samenleving, eigen kracht van burgers, collectief boven individueel) gehandhaafd. Daarnaast wordt aangegeven dat meer aandacht zal worden besteed aan:

- de toegangscriteria bij collectieve voorzieningen;
- een eventuele uitbreiding van de eigen bijdrage, waarbij het principe van sterke schouders dragen de meeste lasten meer zal worden ingevuld;
- de relatie met onder meer het vrijwilligersbeleid en participatie van burgers

De uitvoering van het Wmo-beleid ligt bij de gemeente. Voor het contact met de burgers is er in Lansingerland, net als in veel andere gemeenten, een Wmo-loket aanwezig. Hier kunnen inwoners terecht voor informatie en advies over de Wmo en voor het aanvragen van voorzieningen.

In het 'beleidsplan Wmo 2011 – 2014' geeft de gemeente Lansingerland aan dat in 2011 € 4,1 miljoen beschikbaar is voor individuele voorzieningen. Dit betreft de voorzieningen: huishoudelijke hulp, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. De interne organisatiekosten zijn hierin niet meegenomen. Voor de collectieve voorzieningen is volgens het beleidsplan € 0,3 miljoen beschikbaar. De totale lasten van het programma Maatschappelijke Ondersteuning zijn in 2011 ongeveer € 9,5 miljoen.

Uit het 'beleidsplan Wmo 2011 – 2014' blijkt niet hoeveel mensen er gebruik maken van de individuele en collectieve voorzieningen. Wel wordt aangegeven dat de komende jaren meer mensen een beroep zullen doen op de Wmo-voorzieningen.

Om het cliëntenbelang te laten vertegenwoordigen is in Lansingerland een Wmo-raad opgericht. Deze raad geeft gevraagd advies aan het college over onderwerpen die adviesplichtig zijn en ongevraagd advies over onderwerpen die spelen bij de burgers binnen de gemeente. De Wmo-raad bestaat momenteel uit zeven leden en een onafhankelijke voorzitter. De leden van de Wmo-raad zijn door het college officieel benoemd en aangesteld voor een periode van vier jaar waarbij verlenging mogelijk is. De Wmo-raad in Lansingerland is de afgelopen drie jaar twee keer van samenstelling gewijzigd. De nieuwe raad is in september 2011 benoemd.

1-4 focus

De huidige ontwikkelingen binnen de Wmo, oftewel het 'kantelingsproces', zorgen ervoor dat een belangrijke doelgroep van het gemeentelijk beleid wordt gevormd door mensen die niet (of minder) zelfredzaam zijn. De rekenkamer kiest er daarom voor de focus te leggen op één specifieke doelgroep van de Wmo: 'mensen met beperking'. Vanuit die focus onderzoeken we of voldoende tegemoet gekomen wordt aan het compensatiebeginsel en het uitgangspunt van cliëntparticipatie. Concrete onderwerpen daarbij zijn:

- aansluiting tussen vraag en aanbod van individuele voorzieningen³;
- cliëntparticipatie van deze doelgroep;
- toegankelijkheid van de voorzieningen:
 - o informatie en advies;
 - o de aanvraagprocedure;
 - o indicatiestelling.

Het compensatiebeginsel en de gekozen doelgroep zijn terug te vinden in prestatieveld 5 en 6 van de Wmo:

5. Het verlenen van voorzieningen aan 'mensen met beperking' ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
6. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van 'mensen met beperking'.

De toegankelijkheid van voorzieningen is terug te vinden in prestatieveld 3:

³ Volgens de beschrijving in de Memorie van Toelichting bij de Wmo vallen onder deze term uit de wet (art. 5) ook de voorzieningen onder die in Lansingerland als collectief worden aangemerkt.

3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

1-5 bestuurlijke verantwoordelijkheid

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het Wmo beleid en de uitvoering daarvan ligt bij wethouder Braak (PvdA). Hij is bestuurlijk verantwoordelijk voor de brede portefeuille van sport, kunst en cultuur, welzijn, volksgezondheid, werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en ouderenbeleid, personeel en organisatie, burgerparticipatie en communicatie. In de periode 2010-2011 was wethouder Bodbijl (leefbaar 3B) bestuurlijk verantwoordelijk.

2 doel- en vraagstelling

doelstelling

Met dit onderzoek beoogt de Rekenkamer Lansingerland een oordeel te geven over de mate waarin het Wmo-beleid van de gemeente Lansingerland tegemoet komt aan het compensatiebeginsel met betrekking tot de doelgroep 'mensen met beperking'. Daarbij wordt getoetst of de processen met betrekking tot de levering van voorzieningen voldoen aan drie criteria van het compensatiebeginsel, te weten:

- de toegankelijkheid;
- waarborgen voor gelijke behandeling van gelijke gevallen; en
- de aansluiting tussen vraag en aanbod.

De rekenkamer gaat ook na op welke wijze cliëntparticipatie van deze doelgroep wordt vormgegeven en of hiermee aan de criteria van de Wmo voldaan wordt.

centrale vraag

De centrale vraag kan als volgt worden geformuleerd:

Komt de gemeente Lansingerland met betrekking tot de doelgroep 'mensen met beperking' tegemoet aan het compensatiebeginsel en het uitgangspunt van cliëntparticipatie, zoals geformuleerd in de Wmo?

deelvragen

De centrale vraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Hoe heeft de gemeente Lansingerland de processen met betrekking tot de collectieve en individuele voorzieningen ingericht, ten aanzien van:
 - a. Informatie en advies?
 - b. De aanvraagprocedure?
 - c. De indicatiestelling?
2. Hoe verlopen deze processen in de praktijk?
3. Waarborgen deze processen de toegankelijkheid van deze voorzieningen?
4. Waarborgt het proces van indicatiestelling een gelijke behandeling van gelijke gevallen?
5. Sluiten vraag en aanbod van individuele voorzieningen voor mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem voldoende op elkaar aan?
 - a. Hoeveel mensen staan geregistreerd met een beperking, een chronisch probleem of een psychosociaal probleem in Lansingerland die aanspraak kunnen maken op de Wmo?

- b. Hoeveel aanvragen per jaar en per categorie zijn er in de periode 2009-2011 ingediend en hoeveel aanvragen zijn daarvan toegekend?
 - c. Geldt voor alle vier terreinen die onder het compensatiebeginsel vallen dat er sprake is van aansluiting tussen vraag en aanbod (huishouding, woning, vervoer en sociaal contact)?
6. Is vormgegeven aan de cliëntparticipatie van deze doelgroep?
- a. Zo ja, hoe is hieraan vormgegeven?
 - b. En is dit conform de bedoeling van de wetgever?

3 afbakening en onderzoeksaanpak

3-1 afbakening

We kiezen voor een onderzoeksperiode van de jaren 2010 en 2011. De reden hiervoor is dat de meest recente verordening 'Voorzieningen wet maatschappelijke ondersteuning' eind 2009 is vastgesteld in de raad, waardoor deze vanaf 2010 geldend werd.

De focus van het onderzoek ligt, zoals eerder aangegeven, bij mensen met een beperking. Met name deze groep mensen maakt ook gebruik van individuele voorzieningen. Dit betreft de voorzieningen: huishoudelijke hulp, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. In dit onderzoek zal worden onderzocht of het aanbod van de individuele voorziening aansluit bij de vraag.

In 2012 zal de Wmo-raad een onderzoek naar de vervoersvoorzieningen (laten) uitvoeren. Dit betreft één van de individuele voorzieningen. Uit oogpunt van doelmatigheid zal de rekenkamer nagaan of zij gebruik kan maken van de bevindingen van dit onderzoek.

Gegeven het financiële belang van dit beleidsterrein zal de Rekenkamer Lansingerland aandacht besteden aan de gemeentelijke uitgaven. Nagegaan zal worden welk budget er beschikbaar is gesteld en wat de jaarlijkse uitgaven per prestatieveld zijn geweest. Ook zal het beleid inzake de eigen bijdrage aan de orde komen.

3-2 normenkader

Onderstaand is voor alle onderzoeksvragen met een toetsend karakter aangegeven welke normen onder meer in dit onderzoek worden gehanteerd. Deze normen zijn gebaseerd op de wettelijke kaders en de beleidscriteria van Lansingerland, algemeen geaccepteerde professionele opvattingen over procesinrichting en dienstverlening, en normen die de rekenkamer in eerdere onderzoeken heeft gehanteerd. Voor de beschrijvende onderzoeksvragen zijn (vooralsnog) geen normen opgesteld. Een nadere uitwerking van het normenkader (in criteria) zal bij de start van de onderzoeksuitvoering plaatsvinden.

Waarborgen deze processen de toegankelijkheid van deze voorzieningen?

- De gevolgde procedures garanderen dat de voorzieningen toegankelijk zijn voor ieder die daarvoor in aanmerking komt.
- De voorzieningen zijn goed bereikbaar voor de cliënten (o.a. locatie, reisduur, infrastructuur).
- De voorzieningen zijn voor meerdere doelgroepen beschikbaar.

- De eigen bijdrage van cliënten mag niet zodanig hoog zijn dat het de cliënten beperkt om een voorziening te ontvangen.
- Er wordt geen inkomensgrens gehanteerd.

Waarborgt het proces van indicatiestelling een gelijke behandeling van gelijke gevallen?

- De gemeenteraad stelt een verordening vast met daarin de regels voor het verstrekken van individuele voorzieningen en de voorwaarden waaronder personen die een aanspraak hebben op dergelijke voorzieningen recht hebben op het ontvangen van die voorziening in natura, het ontvangen van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget. (Wmo, art. 5).
- De regels die in deze stukken zijn opgenomen worden bij elke aanvraag op gelijke wijze toegepast.
- De gemeente draagt zorg voor een (periodieke) controle of gelijke gevallen inderdaad gelijk worden behandeld.

Sluiten vraag en aanbod van individuele voorzieningen voor mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem voldoende op elkaar aan?

- De voorzieningen worden getroffen op algemeen, collectief en individueel niveau.
- De gemeente treft voorzieningen op het gebied van:
 - a het voeren van een huishouden;
 - b het zich verplaatsen in en om de woning;
 - c het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
 - d het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan voor mensen met een beperking of een chronisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem (Wmo, art. 4:1).
- De gemeente inventariseert de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning en registreert dit.
- De gemeente registreert en monitort de aanvragen per categorie.
- De gemeente registreert de toekenning dan wel afwijzing per aanvraag per categorie.
- De gemeente monitort de daadwerkelijke realisatie van de toekenning, inclusief de tijdigheid van levering en de kwaliteit van het product en de mate waarin het geleverde product tegemoet is gekomen aan de behoefte van de cliënt.
- De gemeente beslist binnen een redelijke termijn over een aanvraag en registreert de gerealiseerde beslistermijn.

Is de cliëntparticipatie van deze doelgroep conform de bedoeling van de wetgever vormgegeven?

- Het college van burgemeester en wethouders betreft inwoners/belanghebbenden bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning en stelt daartoe een verordening op.
- De Wmo-raad representeert de burgerbevolking en is samengesteld uit leden die draagvlak hebben in de samenleving van Lansingerland en qua deskundigheid gezamenlijk de prestatievelden van de Wmo afdekken.
- Ook de inspraak met betrekking tot de belangen en behoeften van ingezetenen die deze niet goed kenbaar kunnen maken, is goed geregeld.
- De leden van de Wmo-raad dragen zorg voor de communicatie met het werkveld.
- De Wmo-raad adviseert de gemeente gevraagd in ieder geval op het gebied van het Wmo-beleidsplan, de borging van de kwaliteit van de maatschappelijke

ondersteuning, de keuzevrijheid voor cliënten, de prestatievelden van de Wmo en het cliënttevredenheidsonderzoek.

- Het college verschaft de Wmo-raad de informatie die nodig is om hun inspraakrecht te kunnen uitoefenen.
- Het college vraagt de Wmo-raad tijdig om advies.
- De gemeente stelt voldoende middelen, capaciteit en tijd beschikbaar voor de Wmo-raad om haar werkzaamheden adequaat te kunnen vervullen.
- In de praktijk verloopt de cliëntparticipatie volgens de uitgangspunten die in de gemeentelijke verordening zijn opgenomen.
- De gemeentelijke verordening voldoet aan de wettelijke voorschriften.

3-3 onderzoeksaanpak

De onderzoeksaanpak omvat meerdere methoden van dataverzameling, namelijk:

1. Kwantitatieve dataverzameling: onderzoek naar de aard en omvang van de groep ‘mensen met een beperking’ in Lansingerland, aangevraagde en toegekende voorzieningen. Gegevens hiertoe worden opgevraagd bij de gemeente en verzameld via Statline van het CBS. (beantwoording deelvragen 4 en 5)
2. Documentstudie: analyse beleidsdocumentatie, beschikbare evaluaties, onderzoeken, verantwoordingsinformatie en raadsstukken ten aanzien van
 - a. de inrichting van de processen die betrekking hebben op:
 - i. informatie en advies;
 - ii. de aanvraagprocedure;
 - iii. de indicatiestelling.
 - b. de aansluiting tussen vraag en aanbod;
 - c. de vormgeving van cliëntparticipatie;
 - d. Begrootte en uitgegeven budgetten.(beantwoording van onderzoeksvragen 1 tot en met 6)
3. Interviews: onderzoek naar de uitvoering van bovengenoemde processen in de praktijk, inventarisatie van kennis over de vraag naar collectieve en individuele voorzieningen voor de betreffende doelgroep en de wijze waarop cliëntparticipatie in de praktijk vorm heeft gekregen.
 - a. Afdelingshoofd/beleidsmedewerker Wmo.
 - b. Uitvoerende ambtenaren front- en backoffice Wmo-loket.
 - c. Indicatiestellers.
 - d. Ouderenadviseur(s).
 - e. Voorzitter huidige Wmo-raad (tevens lid vorige raad).
 - f. Relevante organisaties in het maatschappelijk middenveld.⁴

⁴ - Belangenorganisaties gehandicapten: regionaal georganiseerd: Ango Haaglanden en BOSK, afdeling Rotterdam e.o. Nagaan of zij specifiek voor inwoners Lansingerland kunnen spreken.

- Ouderenbonden: KBO afdeling Bleiswijk en Bergschenhoek, PCOB afdeling Berkel en Rodenrijs

- Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp (Bergschenhoek)

- Steunpunt Vrijwilligers Lansingerland

- Nationale Vereniging De Zonnebloem (drie afdelingen in Lansingerland)

- g. Relevante zorgverleners.⁵
 - h. Cliënten zelf (via Wmo-loket).
- (beantwoording van onderzoeksvragen 1 tot en met 6)

- 4. Dossierstudie: bestudering van de anonieme databases (gebaseerd op individuele dossiers), waarbij de beperkingen/indicatie enerzijds en toegekende voorzieningen anderzijds worden geïnventariseerd, zodat kan worden nagegaan of gelijke gevallen gelijk worden behandeld.
- (beantwoording onderzoeksvraag 4)

4 organisatie, planning en procedure van het onderzoek

organisatie

Het onderzoek zal worden uitgevoerd door de volgende medewerkers van de Rekenkamer Lansingerland:

- mevrouw Esther Doodkorte;
- mevrouw Elske Oranje;
- mevrouw Katrien de Vaan.

planning en procedure

Naar verwachting zal de uitvoering van het onderzoek door de rekenkamer circa 50 onderzoeksdagen beslaan.

In december 2011 is de rekenkamer begonnen met het opstellen van een onderzoeksopzet. De uitvoering van het onderzoek start in december 2011. De bevindingen uit het onderzoek worden in een conceptnota vastgelegd. De rekenkamer stelt de gemeente in de gelegenheid op deze bevindingen te reageren en biedt de conceptnota van bevindingen voor ambtelijk wederhoor aan. Na verwerking van de reacties stelt de rekenkamer vervolgens een bestuurlijke conceptnota op. Daarin presenteert de rekenkamer de voornaamste conclusies van het onderzoek. Ook kan zij daarin aanbevelingen opnemen. De bestuurlijke conceptnota zal, met de nota van bevindingen als bijlage, voor wederhoor aan het college worden voorgelegd. De reacties van het college worden, samen met het nawoord van de rekenkamer daarbij, in de definitieve bestuurlijke nota opgenomen. De bestuurlijke nota en de nota van bevindingen vormen samen het gehele onderzoeksrapport. Dit zal aan de raad worden aangeboden. Deze aanbieding staat gepland voor mei/juni 2012.

-
- Kerken
 - Andere relevante partijen, na te gaan bij de gemeente Lansingerland.
 - ⁵ - Thuiszorginstellingen.
 - Maatschappelijk werk.
 - Welzijnsinstelling(en).
 - De Zorghoek Bergschenhoek (samenwerkingsverband tussen huisartsen praktijken).
 - Gezondheidscentrum Parkzoom (een multidisciplinair complex waar zorg van de eerste en tweede lijn onder één dak is samengebracht).
 - GGZ Delfland de Klaver Bergschenhoek.
 - Andere relevante partijen, na te gaan bij de gemeente Lansingerland.